

Zakon o podjetjih in naše možnosti

V začetku leta je štopil v veljavo novi zakon o podjetjih. V vseh delovnih organizacijah analizirajo, kaj jim zakon prinaša, kakšne spremembe bo treba izvesti, kako se da racionalizirati poslovanje ipd. Samoupravne akte bo potrebno uskladiti do konca leta 1991.

Bistvena novost novih zakonskih določil je v tem, da podjetjem omogoča veliko večjo samostojnost pri odločanju o notranji organiziranosti. Tozdi izgubljajo značaj pravne osebe in bodo predstavljali le del celotnega podjetja. Kakšna bo notranja organizacija podjetja, bomo določali v naših samoupravnih aktih.

Tudi na področju samoupravne normative in odločanja prihaja do bistvenih sprememb. Osnovni samoupravni akt bo statut, ki ga bomo edinega sprejemali z referendumom in v njem opredelili vsa bistvena področja, organizacijo in samoupravno organiziranost. Obstojal bo še pravilnik o delovnih razmerjih in o nagrajevanju, večino drugih stvari pa naj bi urejali s sklepi delavskih svetov.

Glede na to, da tozdi spreminjajo svojo dosedanjo vlogo, se bomo verjetno pri nas odločili za oblikovanje samega delavskega sveta — delavski svet delovne organizacije oz. podjetja.

Prav tako bodo vse komisije in odbori delovali le na ravni delovne organizacije, verjetno pa se bomo odločili tudi za njihovo delno združevanje po vsebinskih področjih.

Z novim zakonom se povečujejo pristojnosti direktorjev glede sprejemanja poslovnih odločitev, predlaganja delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi ter razporejanja delavcev. Direktor organizira delovni proces, vodi poslovanje podjetja in samostojno odloča tudi o pomembnejših zadevah.

Ob obravnavi zaključnega računa delavci istočasno gla-

Mišo Čeplak, vodja splošno organizacijskega sektorja

sujejo tudi o zaupnici direktorju.

Zakon prinaša novosti tudi na področju vlaganja sredstev v podjetje. Vlagala bodo lahko posamezna podjetja, posamezniki in tudi

tujci, tako v obliki obveznic, kot delnic.

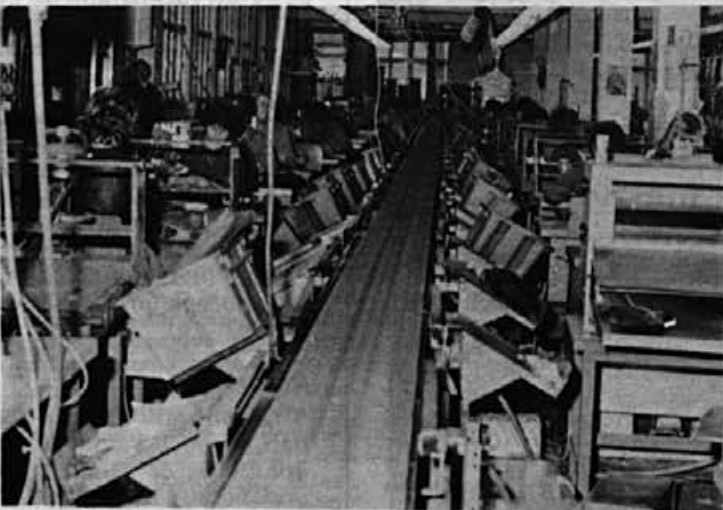
So pa predvidene še nekatere druge novosti, ki jih bo seveda potrebno upoštevati pri poslovanju. Delovanje na določenih področjih bo podrobneje opredeljeno v posebnih zakonih, ki jih bodo v kratkem sprejemali na ravni federacije (npr. zakon o finančnem poslovanju).

V naši delovni organizaciji bomo vse te novosti spremljali in postopoma uvajali v prakso. Novi statut, ki bo to določal, pa bomo sprejemali z referendumom.

Načrtujemo, da bi že zane spremembe vključili v statut v prihodnjih nekaj mesecih, nato pa izvedli volitve v samoupravne organe po novem (en delavski svet, komisije in odbori na ravni delovne organizacije). Kasneje bi v statut vključili še vse tiste spremembe, ki sedaj na ravni federacije ali republike še niso dokončno izoblikovane.

Vsekakor bo to terjalo precej dela, važno pa je, da bi s tem tudi kaj pripomogli k poslovanju Alpine v prihodnjem obdobju.

Mišo ČEPLAK

Iz naše šivalnice

NAŠ KOMENTAR

Kakšna čudna usoda: po petindvajsetih letih gradnje samoupravnega socializma po letu 1960 ugotavljamo, da smo manj učinkoviti, kot smo bili tedaj.

Starejši delavci še danes kot učinkovito obliko ocenjujejo tedanje ekonomske enote, z vsemi zanimivimi oblikami; od obračunov ekonomskih enot, svetov ekonomskih enot in celo sindikalnih podoborov.

Tega, ravno takega sistema, danes seveda ne moremo uporabiti le v novi preobleki, temveč ob preudarku, kaj lahko storimo z novim podjetništvom, da bo učinkovito. Pri tem vemo, da le vsakodnevne praktične rešitve, kot so delovna disciplina, varčevanje na vseh področjih, odgovornost, itd., niso dovolj. Potrebna je globlja inovativna misel, ki izhaja iz načela, da ni ničesar dokončnega in izpopolnjenega, ne v tehnologiji, ne v organizaciji, ne v odnosih...

Najbolj kapitalistične dežele so vzpostavile nekatere oblike sporazumevanja med nosilci produkcijske dejavnosti, ali rečeno poenostavljeno: kapitalisti, menežerji in delavci, vsi poznajo svojo vlogo.

Kaj lahko naredimo mi, če še enkrat ponovim potrebo za inovativnost, sporazum — učinkovitost, pri čemer tudi ne gre pozabiti na novo vlogo sindikata, pa čeprav smo sedaj v zvezi z njim govorili bolj o krompirju.

Nejko Podobnik

DOGOVARJAMO SE - DOGOVORILI SMO SE

Srečanja premostijo marsikatero težavo

Sredi januarja smo za člane delavskih svetov organizirali enodnevni izlet, da bi se ob ključku mandata ljudje, ki so bili pripravljene toliko svojega prostega časa žrtvovati za odgovorno delo v delavskem svetu, še enkrat srečali v bolj sproščenem vzdušju.

Dobre volje in razpoloženi smo se odpravili na pot, vendar tudi tu brez težav ni šlo. Že v Logatcu nam je odpovedal avtobus.

Tako smo se po dveurnem čakanju na drug avtobus, brez posebno slabe volje, odpeljali na Col, kjer smo si na hitro ogledali obrat, popili kavico in se odpravili proti Novi Gorici.

Zaradi zamude smo morali nekoliko skrajšati program izleta, da smo ob dogovorjenem času prispele v Meblo, kjer so nas prijazno sprejeli, nas seznanili s poslovnim programom in poslovanjem ter nam pokazali proizvodnjo v obratu ivernih plošč in oblažjenega pohištva.

V dobrih dveh urah smo si izmenjali nekaj izkušenj in ugotovili, da so naši problemi, kljub različni dejavnosti, precej podobni, kot na primer: oni nimajo na razpolago dovolj dobrih inženjerskih, mi pa ne dovolj dobrih čevljarjev...

Pot smo nadaljevali na bližnji hrib — Kekec, na kosilo. Dobro smo se podprli, vino je lepo steklo, dobra volja je naraščala in čisto lahko bi ostali kar tu, vendar smo načrtovali še skok čez mejo; saj veste, po kavo in mandarine, in potem še obisk v Vipavski kleti.

Tu nas je kletar že čakal, nam z zanimivimi in duhovitimi pojasnili razkazal klet, nakar smo se ustavili pri sodih, kjer smo ob slastnem pršutu in domači salamni preizkusili, kaj je zraslo in dozorelo v tem lepem koncu naše domovine.

Pokusili smo kar več sort kvalitetnega vipavskega vina in se ob zvokih harmonike, ki jo je vlekel naš sodelavec Vinko Bogataj, zavrteli kar med sodi.

Dobra volja je se stopnjevala, toda tudi vrniti smo se morali. Še postanek na Colu, ki se je kljub utrujenosti zavlekel, in bili smo doma.

Na koncu lahko zapišem, da je izlet lepo uspel. Takšnih srečanj, ki so nedvomno potrebna, da smo med seboj bolj ljudje in sodelavci, si vsi skupaj še želimo.

Anuška Kavčič

Po besedah dosedanjega predsednika pa je tudi med mladimi čutili odsev krize, v katero smo zašli. Skrb in malodušje, na drugi strani pa iskanje poti iz krize, tudi kar zadeva Alpino.

Minili so časi, ko je bila vloga mladih, da ploskajo; v teh prelomnih časih je čutili željo po demokraciji.

Mladi iz Alpine so se v zadnjem času sicer premalo vključevali v družbena dogajanja izven podjetja, ker bi kazalo popraviti. Torej delo, odgovornost, pri tem pa ohraniti trezno glavo...

Zanimivo je, da sta bila letos prvič na kandidatni listi dva kandidata za predsednika, ki sta si tudi zamislila program. Po predstavitvi usmeritev obeh, so za novega predsednika izvolili Sama Capudra, ki je v svojem programu omenil naslednje usmeritve mladih:

- spodbujanje boljšega dela
- poskrbeti za finančni položaj OO (pri tem predlagajo uvedbo članarine 0,3 % OD)

— povezovanje mladih vseh obratov

— z ostalimi OO iz kraja skupaj pripraviti dostojno praznovanje Dneva mladosti

— sodelovanje v širših družbenih gibanjih, s podporo uveljavljanju človekovih pravic in prizadevanjem za vključitev v Evropo 92

— boljše sodelovanje članov predsedstva s članstvom

— plesi, predstave, prireditve.

Širok, ambiciozen pa vendarle uresničljiv program, bi lahko rekli; še posebno, ker je bila v razpravi potrjena usmeritev, naj bi v širših akcijah ne sodeloval samo kraj, temveč Poljska dolina, v povezavi z občinsko konferenco.

In čisto na koncu: Zavzeti udeleženci konference so se spraševali, kako da glede na razmere v državi in tudi v delovni organizaciji, ni prišlo več ljudi, da bi pomagali razvozlati marsikatero vprašanje in se dogovoriti, kako naprej.

Nejko Podobnik

mi vam vi nam

Organiziranost

V razpravi o uvajanju nove zakonodaje, ki naj bi jo po mnenju gorečnežev uveljavili kar takoj, in med mnenjem previdnežev, naj počakamo na razplet, velja v praksi napraviti predvsem tako, da bomo odpravili lastne slabosti.

Organiziranost

Ko si postavljamo cilje, se vprašajmo KAKO — to je že prvi korak k smotni organizaciji.

Kadri

Boljša organizacija seveda že — toda še bolj važne so spodbude: plače, napredovanje, šolanje, nemonopolnost na delovno mesto — in še kaj.

Kadri

Če bomo v isti sapi govorili, da nam manjka kadra in hkrati razmišljali, da bi vsi imeli skoraj enake plače — bomo še naprej imeli premalo dobrih delavcev, plače pa bodo vedno nižje.

Kadri

Ste kdaj razmišljali, česa vsega bi se morali naučiti, da bi lahko v imenu Alpine uspešno prodajali čevlje po vsem svetu?

Denar

Kaj bi izgubili, če bi del razvoja našega najbolj obetajočega programa sofinanciral nek kapitalist iz tujtne?

Denar

Kdor hrani denar v nogavici, ga nastavlja tatovom, tisti, ki ga v banki, je prepuščen državi — še največ upanja je, če veliko tvegamo in ga naložimo v neko proizvodnjo in si hkrati zagotovimo, da bomo v zvezi s svojim denarjem lahko tudi kaj odločali.

Skromna udeležba — pa zato zavzeta razprava

Na prvem mestu sta delo in odgovornost

Konec prejšnjega meseca je OO ZSMS Alpina pripravila programsko volilno konferenco, kjer so ocenili delo mladinske organizacije v preteklem letu in se dogovarjali, kako bodo delali naprej. Za novega predsednika so izvolili Sama Capudra.

Dosedanji predsednik Milan Bogataj je uvodoma ocenil, da so vsi skupaj delali s pol moči. Kljub temu so z anketo, ki so jo izvedli, vsaj ugotovili, kaj pravzaprav tare ali zanima mlade, kar je lahko dobra osnova za delo organizacije. Osredotočili so se največ na pomoč mladim na delovnih mestih, saj so spoznali, da je osnova vsemu le delo in odgovornost.

KAKO USTVARJAMO

Nekaj čevljev, ki smo jih izdelovali

8484
8030295
823-2

art. 8484 (8030295)

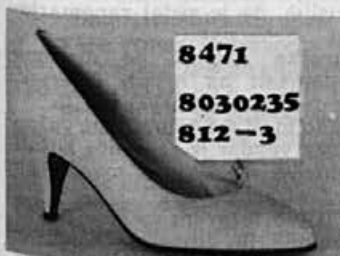
Ženska troterka, športnega izgleda, s podplatom iz termoplastične gume. Barva bordo. Tovrstne čevlje izdelujemo za Sovjetsko zvezo.

9828
3117
BEQUEM

art. 9828

Sandala iz mehkega ševreta, s praktično kontes peto. Te obutve je bilo naročeno največ od vrste sandal za Nizozemsko.

8471
8030235
812-3

art. 8471 (8030235)

Klasični ženski salonski čevljev z višjo peto. Barva bež. Takšne salonke smo izdelovali za izvoz v Sovjetsko zvezo.

9844
3261
MAXIES

art. 9844

Ženska sandala, izdelana iz mehkega ševret usnja, z anatomsko oblikovanim notranjkom in oblečenim poliuretanskim podplatom s peto. To skupino obutve izdelujemo že vrsto let za zahodno tržišče.

4623
1529

art. 4623

Moški polčevljev, z nabrzanim PU podplatom, športnega izgleda, izdelan v petih barvnih izvedbah.

Vladimir Pivk

Modno obutev letos tudi na debelo

Po okvirnem planu naj bi v lanskem letu preko grosistične prodaje prodali okrog 167.000 parov športne obutve. Zbrali pa smo le za 94.000 parov naročil, in sicer po 45.000 parov smučarskih čevljev, 40.000 parov apreski, 5.500 parov tekaške in 3.500 parov obutve za surf.

Naročene količine smo kupcem skoraj v celoti tudi dobavili, razen apreski obutve, katere smo dobavili le 31.000 parov, predvsem zato, ker so bile zadnje količine izdelane šele konec decembra in v začetku januarja.

Tedaj pa je že bilo znano, da bo zaradi slabe zime prodaja bistveno manjša od predvidevanj, zato je razumljivo, da kupci obutve niso hoteli več prevzemati.

Seveda dejstvo, da je naročena obutev skoraj v celoti izdo-

bavljena, ni preveč razveseljivo, kajti velik del te obutve je še v prodajalnah, kar bo vplivalo na zmanjšanje naročil za naslednjo sezono. Zanesljivo tudi zaloge pri kupcih povzročajo veliko zaskrbljenost in slabo voljo. Nekateri nam obutev celo vračajo, kar pa kvari dobre poslovne odnose za katere se vedno prizadevamo, zato poskušamo težave reševati tako, da ne bi bilo hujših posledic.

Poleg smučarske obutve smo

Zadržano navdušenje v Ameriki

V ZDA in Kanadi so dobro ocenili našo predstavljeno kolekcijo. Zato je še toliko bolj važno, kako bomo delali naprej. So pa težave z nekaterimi reklamacijami, kar naš položaj precej poslabšuje.

To bi bila lahko kratka ugotovitev s srečanj z našimi partnerji Elan-Monark v Kanadi in Alpina Sports Corporation v ZDA.

V Kanadi sva se s predstavnikom Elana srečala s potniki, ki prodajajo naše izdelke. Za Alpinine modele lahko rečem, da so zelo pozitivno ocenili obe kolekciji, tako smučarsko, kot tekaško.

Predvsem so bili presenečeni, koliko smo naredili od septembra. Tudi v Združenih državah je bilo podobno. Dobro je bil sprejet koncept in novosti, ki smo jih uvedli: Vsi skupaj pa vemo, da moramo modele pred začetkom proizvodnje še tehnično izpopolniti.

Letos smo razvili cenejši smučarski čevljev, pri katerem smo poleg funkcionalnosti upoštevali tudi vse modne, estetske vidike. V tem pogledu (barve) smo izboljšali celotno kolekcijo in pokazalo se je, da smo zadeli, ko smo naše izdelke usklajevali in primerjali z ostalo smučarsko opremo. Za tiste, ki jih

zanimajo podrobnosti naj povem, da prevladuje bela barva, z detajli, svetlo vijoličaste in svetlo modre barve. Posebno so bili navdušeni nad marmornim efektom Alphe.

Kako naprej? Doslej smo stvari nekako pripravili v dogovorjenem roku. Toda vedeti moramo, da smo sedaj predstavili šele prototipe in da moramo za prekomorsko tržišče naročene količine obutve izdelati in poslati do kolektivnega dopusta.

Pogovarjali smo se tudi o razvojnih težnjah. Dogovorili smo se, da do ISPA izdelamo razne prototipe in potem nadaljujemo s sistematičnim delom za pripravo kolekcije za sezono 1990/91, da ne bomo v taki časovni stiski kot smo letos.

Ob koncu bi spet opozoril na nekatere nedoslednosti, ki so jih sicer zakrivali naši dobavitelji (izruvanje kablov, zdrsavanje zaklopk), kar pa prizadene pravzaprav le nas. Očitno bomo morali biti pazljivejši tudi pri dobavah materialov, sicer bodo posledice na trgu, ki letos prav tako nima kaj prida smučarske sezone (saj so razmere podobne kot v Evropi), lahko nepopravljive.

Tone KAVČIČ

v lanskem letu preko grosistične prodaje prodali tudi 24.000 parov modne obutve. Skupaj smo torej lani preko prodaje na debelo prodali 118.000 parov, leto prej pa 212.000 parov.

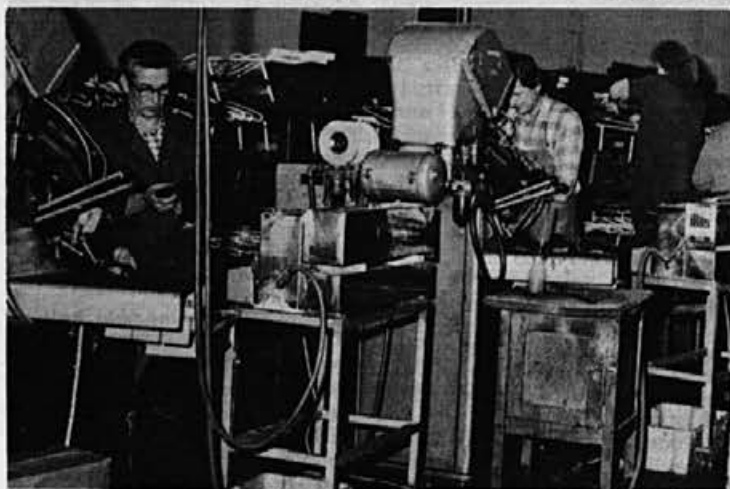
Padec prodaje na domačem tržišču je več kot očiten. To je glavni razlog, da planiramo letos bolj načrtno in pospešeno prodajo modne obutve.

Domači kupci na debelo bodo lahko obutev naročali vnaprej.

Vemo, da nas tu čaka zelo težko delo, saj je ob tako zmanjšani kupni moči konkurenčna borba z drugimi proizvajalci obutve še ostrejša.

Kljub temu, da smo se za to potezo odločili v najbolj nepravem času, upam, da naš trud ne bo zaman, posebno še, če bodo naše kolekcije predstavljene z modnimi novostmi, vsaj tako, kot je bilo to doslej.

Adolf KRIZNAR

Tu pridejo na dan napake vseh

Z boljšo organizacijo do učinkovitega prometa

Avtopromet, 22 zaposlenih 15 vozil. Sodeluje tudi 5 najetih šoferjev. To je dejavnost, ki brez nje ne bi mogli. Pred leti so sicer nekateri razmišljali, da bi prevoznništvo lahko opravljali zgolj preko prevoznih organizacij in zasebnih avtoprevoznikov. Kot je videti, je trenutna organizacija najbolj sprejemljiva.

Svoje delo imajo šoferji radi, saj pravijo: »Za to se ne bi odločil, če bi me ne veselilo.«

Res vidijo veliko sveta, srečujejo se z mnogimi ljudmi, toda to je tudi naporno.

Slaba organizacija tudi na hrbtih šoferjev

Pa srečno na poti!

Že pred leti so naše delo prelabo ocenili — so v en glas zatrtili Franci Gregurevič, Milan Pipan in Janez Miklavčič. Ljudje vidijo samo našo plačo, ki je nekaj nad povprečjem, ne vedo pa, da za to naredimo mesečno tudi 250, 300 ur. No, ni dolgo nazaj, ko so nam vodilni obljubili, da nam bodo plače popravili za eno grupo, pa do danes še ni bilo nič iz tega ...

»Toda, to ni vse; šoferji smo izpostavljeni vseh vrst težavam: vremenskim nepravilnostim, zahtevnem prometu, mnogim formalnostim ... Nihče ne vpraša, ka-

ko se boš zgovoril, ko boš v tujini, tudi nas nikoli ne povabijo na kakšen tečaj tujega jezika. Pa množica opravkov na carini, pa komercialah; velikokrat smo skladiščniki, nakladalci, administratorji ...»

Skratka zahtevno delo, kajne? »Seveda, pa to delamo pravzaprav v slabih razmerah. Da smo veliko od doma, smo že povedali, da včasih vozimo cele noči, kadarkoli se kdo spomni. Težave imamo tudi z opremo, ki jo je premalo. Delovnih oblek ali čevljev prav tako ne dobimo; kako je z zavarovanjem, tudi ne

vemo. Skratka, Alpina premalo gleda na šoferje.«

Milan Dragovan je približno leto dni vodja avtoprometa. Takole pripoveduje:

»Srinjam se s šoferji, ko govorijo o delu, pogojih in o tem, da delo ni dovolj upoštevano ...

Sicer pa mislim, da bi morali marsikaj izboljšati. Tu mislim najprej na to, da avtopromet mora biti organiziran v enoti za katero (s katero) največ dela.

Potem bi morda lažje naredili red. Tako pa se nekdo spomni za vožnjo ob šestih, drugi ob dvanajstih in vedno se samo mudi.

Naroča vsak komur se zdi, komerkoli in kadarkoli se mu zdi tako, da ne vem za več kot pol voženj. To ne gre, saj pogosto peljeta zato dva avtomobila v isti kraj. Mislim, da bo treba čimprej urediti drugače. Dogovorjeno je že bilo, da bi v avtoprometu razporejali vsa vozila. Kdaj bo to izpeljano, ne vem. Tako kot je sedaj, ni možno računati na kakšno racionalnost v prometu.

Ob tej priliki bi še omenil, da so naši osebni avtomobili že zelo izrabljeni in menim, da z nakupi preveč odlašamo. K temu prispevajo tudi koristniki, ki na vo-

zila prav nič ne pazijo. Nekateri prevažajo celo gradbeni material, pa še pospravijo ne za seboj.

Vzdrževanje, mislim, da je pri nas v redu. Razumljivo, da zahtevnejše servise delamo zunaj, ostalo pa doma, čeprav imamo veliko premalo opreme. Morali bi imeti tudi kanal za popravila zunaj.

Franci More se je tudi zavzel za večjo načrtnost pri razporejanju osebnih avtomobilov. Tu bi morali predvsem imeti informacije, kaj, kdo in do kdaj mora prepeljati. Vse ostalo bi moralo biti stvar avtoprometa. Šele potem bi lahko govorili o stroških in njihovem zmanjšanju, kar mislim, da je sedaj zanemarjeno.

Stroške namreč ne moremo zmanjšati na hrbtih šoferjev, temveč z boljšo organizacijo. Tako torej v avtoprometu; važno sicer; vendar je zanimivo slišati odmeve naše slabe tovarniške organizacije ...

Kljub težavam so šoferji kar zanimiv in družaben kolektiv. Tudi z dobrimi odnosi je namreč moč premostiti marsikatero težavo.

Nejko Podobnik

Ob rob prodajni strategiji v maloprodajni Z razprodajami ne

Kvaliteta je vse: dober izdelek, poslovnost in primerna cena

Razmišljamo o novih oblikah prodaje

Za preteklo leto ugotavljamo, da je bilo za prodajo na domačem trgu precej težko. Prodajalci v MPM tako opazijo padec življenjske ravni v Jugoslaviji. Padec prometa, če ga preračunamo v marke po mesečnih tečajih, je skoraj 40 %. Žal se tako gibljejo tudi naši osebni dohodki, ker so pač neposredno vezani na prodajo. V letošnjem letu ne predvidevamo bistvenih izboljšav, še bolj pa smo zaskrbljeni nad dejstvom, da pada tudi delež prodane Alpinine obutve, zaloge le-teh pa povečujemo.

Kljub temu mislim, da imamo tudi v teh hudih časih nekaj možnosti, da povečamo naš delež na trgu, predvsem na naslednjih področjih:

Osnova vsake dobre prodaje je vedno in povsod dober izdelek. Tu nas čaka, po mojem mnenju, največ dela, še posebej pri domači modni obutvi. Na področju oblikovanja modelov smo napravili korak naprej, nismo ga pa pri kvaliteti in udobnosti obutve. Z razmerami pri razvoju modne obutve v prodaji nismo zadovoljni. Skupinskega dela praktično ni več, interes za sodelovanje in iskanje novih rešitev je zelo majhen. Odličan izdelek po izgledu, kakovosti, udobnosti in tudi po

KAKO USTVARJAMO

Aktualni intervju

Premalo vemo o svetu

Pogovarjamo se s Tonetom Pintarjem, ki je pri nas oblikovalec od leta 1980.

Delo-življenje: Kaj torej delate?

Tone Pintar: Pravzaprav je več stvari: aplikacije na smučarskih čevljih, zunanji design smučarskih čevljev, ki pa je pravzaprav timsko delo, oblikovanje v zvezi z reklamnimi akcijami.

Pri tem naj še posebej omenim kompletno oblikovanje katalogov, od aranžiranja za fotografije, do designa, skice funkcij...

Delo-življenje: Pa vam to uspeva?

Tone Pintar: To je seveda veliko, posebno še, ker nas je v Alpini malo. Ponekod delajo take stvari celi timi in ko se pogovarjam z drugimi, mi ne verjamejo, kako malo nas to dela tukaj.

Delo-življenje: Morda pa zaradi tega trpi kakovost?

Tone Pintar: Kot kažejo primerjave, to ne drži; mislim, da smo tako v pogledu oblik in modnih barvnih variant na dostojni višini, tudi v primerjavi s konkurenčnimi firmami.

Letos smo se celo lotili celovite predstavitve (generalni design).
Delo-življenje: Čeprav gre za ustvarjalno delo, je treba določene težnje v svetu vendarle spoznati, kajne?

Tone Pintar: Seveda, mi marsikaj opazimo prav na ISPU v ZRN. Potem pa je treba seveda vsa opažanja z različnih strokovnih pogledov predebatirati v timu in se dogovoriti, kako delati. Lahko pa zatrdim, da smo še premalo seznanjeni z gibanji v svetu.

Delo-življenje: Torej, pogoji za res vrhunsko delo so v Alpini slabi?

Tone Pintar: Odgovorni bi morali spoznati, da brez sprotnega spremljanja teženj v svetu, ne moremo biti konkurenčni. Mislim, da je te zavesti še premalo.

Dogaja se nam tudi, da nam zaradi množice drobnih opravil zmanjka časa za pomembne stvari.

In še tole, mislim, da naše delo tudi ni dovolj cenjeno...
Nejko Podobnik

Iz naših prodajaln

Prodavnica Alpina Bihać otvorena je 1972. godine. Smještena je u stariju dvoetažnu zgradu, koju je Alpina kupila od privatnog lica i uz djelimičnu adaptaciju donje etaže otvorila prodavnicu, čiji je prodajni prostor (48 m²) postao jako mali i nefunkcionalan.

Prodavnica se nalazi u sporednoj ulici, u blizini centra grada. Pošto je zgrada starijeg tipa, koja nikad nije služila za trgovinu, te su i izlozi jako mali — 4 prozora 80 x 100 cm i nefunkcionalni.

Prodavnica je prvih godina pravila jako mali promet i zapošljavala 2 radnika, da bi 1982. godine bila među 25 prodavnica, sve do 1987. godine, kada je bihaćku regiju zadesila aferra Agrokomerc u Velikoj Kladuši, u neposrednoj blizini Bihaća. To je dovelo do prvog stečaja osnovne banke u Jugoslaviji, tako da je Bihać jedini veći grad koji nema svoju banku, a samim tim otežana je i prodaja u Bihaću. Usprkos svim tim teškoćama, 1987. godine ostvarili smo promet od 240 milijona din, iako je plan bio 200 milijona din, i našli se na 45. mjestu. 1988. godinu smo završili na 39. mjestu i prebacili plan za 140 milijona din.

U poslovanju prodavnice se javljaju i poteškoće, kao što su stalno opadanje životnog standarda, većina radnih organizacija posluju na granici rentabiliteta. Dosta je i zaposlenih koji primaju zagarantovani lični dohodak, a što znatno utiče na rad prodavnice i ostvarenje prometa.

Mišljenja smo, da su zadaci svih zaposlenih u Alpini u narednom jako teškom periodu, koji slijedi, da se našoj RO vrati raniji renome i mjesto na našem i sve izbjirljivijem svjetskom tržištu, jer je Alpina ranijih godina imala vodeću kolekciju ženske modne obuće, koja je mogla biti prodana istih dana, kada smo robu primili. Sada se Alpinina obuća svrstala u red drugih proizvođača i tako se teško prodaje, a ni mušterije se poveljno ne izražavaju o tim modelima.

Kad obuća stranih dobavljača, koji na poslovodsku konferenciju donesu jako lijepe uzorke, stigne u prodavnicu, mi se sami pitamo, da li smo uopšte mogli naručiti tako slabu robu.

Mislimo, da je prioritetan zadatak svih nas, koji radimo u Alpini, da se založimo, da se vrati Alpini raniji renome. Kad već imamo više cijene od konkurencije, morali bi imati i razliku u kvalitetu i modnosti ženske modne kolekcije.

Prodavnica sada zapošljava pet radnika, a tu su poslovoda Derviš Kadić i prodavači: Četiba Vojić, Muris Kadić, Minka Semić in Fehiza Spahić.

Srdačne pozdrave i mnogo uspjeha u radu svim zaposlenim!

kolektiv Alpina Bihać

mreži zaslužimo

prodaji ter iztržku pa lahko naredimo le s skupnimi močmi.

Možnosti imamo tudi še na področju kvalitete prodaje, pri kateri smo vse premalo agresivni, tu mislim predvsem na reklamiranje, iskanje stikov s kupci. Garancija za obstoj na trgu je kvalitetna ponudba dobrih izdelkov v urejenih trgovinah, s prijaznimi usposobljenimi prodajalci. Na srečo imamo še na vsakem od naštetih področij dovolj rezerv. Naš delež na trgu ni velik; če bomo hoteli obdržati ali povečati prodajo, ga moramo nujno povečati, kajti ekonomski položaj v državi je slab. Potrebno pa je najti način, kako biti boljši od konkurence, priti na trg z novimi prijemi, poiskati kupca in ga privabiti v prodajalne v glavni sezoni, ne le v razprodaji.

V pogojih visoke inflacije je pomembno tudi sprotno prilagajanje cen. Do sedaj je enaka cena veljala vso sezono, zato je bila v začetku sezone previsoka, v času znižanja pa čevlje skoraj podarjamo. Zadnji dve sezoni smo tako velik del naše kolekcije prodali v času znižanja, kjer za delovno organizacijo kot celoto ni zaslužka.

Tudi v teh časih je potrebno misliti o širitvi naše mreže. Upam, da bo nova zakonodaja odprla nove možnosti za sodelovanje z zasebnim kapitalom, kajti lastnih sredstev v ta namen ne bo.

V letošnjem letu se nam torej ne obeta nič posebno novega ali nepoznanega, boljši časi ne bodo prišli sami od sebe in za obstoj se bo potrebno še bolj potruditi.

Aleš DOLENC

na temo: KAKO DO BOLJŠE KAKOVOSTI

V razgovoru so sodelovali: Franc MLAKAR, org. nabave modne obutve, Miro KAVČIČ, vodja linije smučarske obutve, Janko RUPNIK, vodja lahke montaže in Stane ČAR, vodja kontrolne službe.

Delo-življenje:

V čem vidite vzroke za slabšo kakovost našega dela in izdelkov?

Franc MLAKAR:

Uporabljamo enake materiale, kot nekateri drugi proizvajalci obutve, vendar ugotavljamo, da se nemalokrat ti materiali v proizvodnji pri nas slabše obnesejo kot drugod. To je bilo na primer očitno pri lak usnju.

Na trgu kupujemo zahtevne materiale, predvsem anilinske, z dvobarvnim učinkom in dostikrat sortiment usnja po kakovosti ni takšen, kot bi ga želeli. Z našimi proizvajalci imamo stalno težave, ker enostavno nimajo tepega in prvovrstnega usnja. Prav zato smo morali razširiti krog dobaviteljev, vendar so naše zahteve še vedno večje, kot zmorejo proizvajalci, zato moramo nekatere materiale tudi uvažati. Pa tudi za te lahko rečemo, da niso vedno ustrezni. Torej imamo težave, ker vedno zahtevamo le najboljše materiale, dobavitelji pa bi radi prodali tudi nekaj slabše kakovosti, z napakami, ki so sestavni del vsakega naravnega materiala.

Skratka, lahko rečem, da smo pri prevzemu materialov dovolj dosledni in zahtevni, tako, da včasih dobavitelji ne sprejmejo naših zahtev. Kljub temu se dogaja, da material v proizvodnji ne zdrži zahtevnih postopkov izdelave, poka lice ali pa se kako drugače poškoduje. Kot kaže, bomo morali proizvajalci obutve spoznati, da k izgledu naravnega materiala sodijo tudi običajne poškodbe na koži živali. Zaradi tega kvaliteta materiala ni nič slabša; ta prispeva k naravnemu videzu.

Zanimivo je tudi, da imamo v zadnjem času v nabavi več težav z nabavo raznih podlog, kot pa zgornjega usnja.

Zahtevamo samo anilinske likane podloge; dobavitelji pa za-

vračajo naša naročila v različnih barvah.

Tudi tu smo morali razširiti krog dobaviteljev; med temi je vrhniška usnjarna najkvalitetnejša.

Znano je, da se proizvajalci raje usmerjajo v izvoz; domači kupci tako ponavadi dobimo tisto, kar slučajno ostane doma. Seveda imajo tudi tako uveljavljene in priznane tovarne usnja težave, saj bi proizvajalci obutve radi kupili le najboljše materiale.

Miro KAVČIČ:

Osnovno vodilo v zvezi s kakovostjo, na katero vpliva material, je da uporabljamo čim bolj optimalne materiale (ravno pravnje kakovosti). Isto seveda velja tudi za natančnost dela. Vedno moramo upoštevati tudi to, kakšne stroške in ceno nam kupec prizna. Torej, težiti moramo k optimalni kakovosti in s čim nižjimi stroški izdelati čim boljši izdelek, ali z drugimi besedami: doseči najvišji rezultat pri vložnem delu, materialu, storitvah in vsem kar spada zraven.

Janko RUPNIK:

Kar zadeva materiale, lahko rečem, da so dokaj različni. Nekateri so zelo kvalitetni in dodelani; pogosto pa se zgodi, da materiali, ki so veljali za kvalitetne, v proizvodnji ne zdržijo postopkov obdelave. Najpogosteje se to pokaže prav na cvikarji, kjer pa se pokažejo tudi druge napake, npr. nestrokovno delo, nepravilno delovanje strojev in podobno. Material tudi ni vedno preizkušen in ne vemo, kako se bo obnesel v proizvodnji. Poizkusna proizvodnja ne steče vedno tako, kot bi bilo treba in vse to se potem pokaže v redni proizvodnji.

Stane ČAR:

Ne strinjam se z Mlakarjevo trditvijo, da smo samo mi tisti,

ki vedno zahtevamo le najboljše materiale. Najboljše materiale vgrajujejo tudi drugi proizvajalci obutve, ker tržišče zahteva obutev iz anilinskih materialov.

Mislim, da bi morali biti predvsem bolj pozorni in ukrepati takoj, ko ugotovimo, da material ni ustrezen. Tako pa oklevamo in delamo škart, kar je še veliko večja škoda. Če so zgornji deli že nasekani, seveda stvari ne moremo več popraviti, zato bi to morali ugotoviti pravočasno.

Omenil bi še reklamacije zaradi neustrezne podloge, ki pušča barvo. Čeprav so takšne reklamacije pogoste, take materiale še vedno uporabljamo.

Miro KAVČIČ:

Močan dejavnik, ki vpliva na kakovost, je organizacija. Pred leti smo prav zaradi sodelovanja nabave in prodaje organizirali komercialno, z namenom, da bo tisti, ki bo prodajal, tudi vedel, kaj bo vgradil (kakšen material, za koliko denarja), da bo lahko prodal in tudi kaj iztržil.

Nikakor ne bi smeli delati izdelkov, ki ne bi prinašali tudi nekaj dohodka. Š proizvodnjo moramo pokriti stroške materiala in ostale stroške; skratka doseči rentabilno proizvodnjo.

In kaj še vpliva na kvaliteto?

Pravočasna naročila so vsekakor pogoj za uspešno nadaljnje delo. Na športnem programu prodajamo več ali manj stalnim kupcem, ki pogosto zahtevajo spremembe modelov, ki jih mi skušamo upoštevati. Prilagajati se seveda moramo, če želimo kupce obdržati; interes kupcev na debelo se seveda prav tako, da čim več prodajo. Če moramo nekatere modele spreminjati in še tik pred proizvodnjo popravljati, ponavadi to ni dovolj preizkušeno in napake v proizvodnji se hitro pokažejo.

Delo-življenje:

Včasih smo kritizirali samo domače usnarje. V zadnjem času pa ugotavljamo, da je dosti več napak tudi na uvoženem materialu. Kako je s tem?

Miro KAVČIČ:

Problem je v tem, ker predelujemo material (po začasnem uvozu), ki ga nam plačajo kupci, za katere delamo čevlje. Material naročajo kupci in mi nimamo posebnega vpliva na kvaliteto.

Stane ČAR:

Zavzemam se za večja naročila in mislim, da bi se morala komercialna bolj truditi v tej smeri. To je namreč pogoj za znižanje stroškov in tudi boljše kakovost izdelkov.

Prav tako bi morali v naših prodajalnah prodati več naše obutve; kot vidimo pa se delež Alpinine obutve v naših prodajalnah stalno zmanjšuje.

Tudi od naših zunanjih partnerjev smo vse preveč odvisni; pogosto nas izsiljujejo, mi pa smo prisiljeni sprejemati njihova naročila v majhnih serijah.

Miro KAVČIČ:

Naj si še tako prizadevamo, serije se gotovo ne bodo večale, ker je bitka na tržišču neizprosnna.

Prav tako v naših prodajalnah ne bomo prodajali vedno več naše obutve, ker je konkurenca tudi na domačem tržišču velika, kupna moč pa pada.

Zahodni kupci težijo k različnosti, ne k velikim serijam; to pa pomeni, da zahtevajo več modelov in manjše količine. Vprašanje je torej, ali se bomo s svojo tehnologijo temu prilagajali. Pomislimo tudi, katere stroške bi s solidno tehnologijo lahko prihranili (npr. sekalne nože zamenjali z laserskimi rezalniki). Nikakor ne zagovarjam majhnih količin, ker nam to povzroča težave, vendar se bomo pač morali prilagajati.

Delo-življenje:

Zagotovo bo potrebno razmišljati, kako se izogniti previsokim stroškom; to pa zanesljivo zahteva tudi dodatne investicije.

Kako pa je s sodelovanjem z našimi kooperanti in njihovo kakovostjo?

Vladimir PIVK:

Poslušamo, da je sedaj v Jugoslaviji dovolj proizvajalcev zgornjih delov, vedeti pa moramo, da imamo dokaj zahteven program, ki ne dovoljuje stalnih menjav proizvajalcev.

Naši kooperanti proizvodnjo že dokaj obvladajo, pa se še kljub temu pojavljajo napake. Kdo je kriv za slabo kvaliteto? Menim, da razlogi ne tičijo le v slabem materialu ali neustrezni tehnologiji, temveč je precej krivde tudi v slabem delu v proizvodnji.

Kako do boljše kakovosti

Stane ČAR:

Kvaliteta pri kooperantih res ni vedno taka, kot bi morala biti. Predvsem zaradi neustrezne kadrovske strukture delavcev; nimajo dovolj kvalificiranih delavcev in tudi ne tehničnega kadra. To so vse mlade delovne organizacije, ki še nimajo tradicije, zato so ti pojavi še bolj izraziti.

no izobraževati in izpopolnjevati tudi delavci.

Investicije na vseh področjih so prav tako močan dejavnik kvalitete. Stavb imamo v Alpini že preveč in pojavlja se problem vzdrževanja. Najboljša investicija je v človeka in njegovo znanje. Pomembno je, da pravilno investiramo v opremo, za razvoj in sodobno tehnologijo.

Trdim, da tista tehnologija, ki ni bila sposobna kupiti nove tehnologije, da bi dvignili kvaliteto, ni odigrala svoje vloge. Mislim tudi, da bi tehnologija morala slediti tržnim razmeram in zahtevam.

Janko RUPNIK:

V zvezi s kadri bi omenil še to, da vedno več starejših delavcev, pravih čevljarjev, odhaja v pokoj in nadomeščati jih moramo z novimi, mladimi delavci. Tu se pojavi tudi problem nagajevanja. Starejši delavci so imeli kolikor toliko solidne osebne dohodke, predvsem zaradi višjih dodatkov, mladi pa tega nimajo in motivacija za dobro delo ni zadostna. Menim, da bi morali vsaj najodgovornejše faze (cvikanje, ipd.) bolje nagraditi in omogočiti napredovanje tistim, ki se bodo pri delu dobro izkazali.

Delo-življenje:

Ko govorimo o zavesti, lahko rečemo, da je le-ta večplastna: eno je strokovnost, drugo pripadnost in tretje vprašanje stimulacije.

Morda bi za zaključek še konkretno predlagali, kaj bi kazalo narediti na posameznih področjih, da bi izboljšali kvaliteto.

Miro KAVČIČ:

Pri modelih moramo biti dovolj močni v razgovorih s kupci, da uveljavimo tudi naše predloge, ki se opirajo na dejanske možnosti.

Kot že rečeno, pri materialih je potrebno poiskati optimalni material, ki mora ustrezati v vseh pogledih (kvaliteta, cena...). Pri kooperantih bomo skušali delo predvsem bolj nadzorovati; planiramo zaposlitev kontrolorja na terenu, ki naj bi precej pripomogel k uspešnejšemu sodelovanju.

Vladimir PIVK:

Še prej pa bi morali material, ki ga dajemo v predelavo kooperantom, presortirati po nekaterih normativih, ker material predstavlja precej večji delež, kot je vrednost njihovega dela. To pa ne velja samo za kooperante, temveč tudi pri nas. Če npr. delavec pokvari kos nekega naravnega materiala, je to veliko večja škoda, kot je delež njegovega osebnega dohodka.

Glede kadra pa menim, da bi ga morali vzgajati namensko.

Na žalost pa ugotavljamo, da ni zanimanja za ta poklic.

Če povem primer; npr. modelirja ne bomo vzgojili in naučili

vsega le v tovarni. Za uspešno delo je pogoj znanje vsaj enega svetovnega jezika in usposabljanje v tujini.

ZAKLJUČEK:

Stremeti bi morali za tem, da bi delali izdelke, ki bodo prinesli toliko, da bomo sposobni razvijati tudi nove produkte in novo tehnologijo. Torej je važna poslovnost in donosnost.

Največ pa zavisi predvsem od organizacije in skrajševanja poslovnega procesa — tu so gotovo še rezerve.

Torej, določiti, kaj mora kdo delati, primerno strokovno dela zasesti in določiti rok izvedbe, ob pogoju, da je izbrana prava strategija. Predvsem pa morajo biti roki za vse službe sprejemljivi.

Pomembna je tudi selekcija delovne sile in to se je zdaj že začelo kazati, ker bo tehnoloških viškov vedno več, to pa pomeni, da ne bo dela za vse, temveč bodo lahko delali le tisti, ki bodo dokazali, da so dobri in želijo delati.

Seminar za pripravnike je pretekli mesec obiskovalo okrog 20 pripravnikov. Kako izgleda Alpina in njena organiziranost, kako delajo strokovne službe; kaj in kako naj delajo pripravniki; skratka, spoznati Alpino danes in njene perspektive; to je bil namen tega seminarja.

Najboljši rezultati tekmovalcev z Alpino

Svetovni pokal

- 4. m. SL, Mellau, Šarec
- 4. m. VSL, Kirchberg, Čižman
- 4. m. SL, Prindelwald, Šarec
- 6. m. VSL, Val Thorens, Čižman
- 8. m. SL, Kitzbuhel, Benedik
- 8. m. SL, Wengen, Benedik
- 13. m. VSL, Kirchberg, Žan
- 14. m. SL, Alternmarkt, Šarec
- 14. m. VSL, Adelboden, Čižman
- 15. m. VSL, Les Menuires, Šarec
- 15. m. VSL, Adelboden, Rožič

Grand Borgnandu v Franciji, bil je dvakrat drugi in enkrat tretji in vodi v skupni razvrstitvi.

Šarčeva je zmagala v Švici v superveleslalomu, kar je veliko presenečenje. Še večje pa prvo mesto akrobata Peternela v prostem slogu v Zermattu.

FIS tekmovanja

Tri zmage Benedika v slalomu, dve v Avstriji, ena v Franciji. Prvo mesto Šarčeve v Kranjski gori — veleslalom in v isti disciplini Čižman v Val Thorensu v Franciji.

Evropski pokal

Čižman je zmagal v Hemredalu na Norveškem in v

Janez Šmitek

Kako do boljše kakovosti

VAŽNO JE DA VEMO

Kadrovske novice

Po novem letu smo zaposlili nekaj več delavcev, predvsem v obratih, tako da je nastopilo delo 14 delavcev, delati pa so prenehali 4 delavci.

Delovno razmerje so v TOZD Proizvodnja nastopili: Dominik Miklavčič, Peter Bašelj, Vinko Miklavčič in Ciril Kržič, vsi ti so se vrnili s sluzenja vojaškega roka; Brigita Klemenčič je pričela delati v montažnih oddelkih. V obratu Rovte so nastopile

delo: Marija Lukan, Martina Treven in Tončka Vavken. V obratu Šentjošt so nastopili delovno razmerje: Pavla Gabrovšek, Tone Lešnjak, Franc Malovašič in Martina Malovrh. V delovni skupnosti skupnih služb je nastopila delovno razmerje pripravnica Betka Pišlar, v TOZD Prodaja pa je začela delati Sonja Lombar, v prodajalni Kranj.

Z delovnim razmerjem so v mesecu januarju 1989 prenehali iz Delovne skupnosti skupnih služb: Metka Jesenko, iz TOZD Prodaja, Marjeta Kocjančič, iz prodajalne Ljubljana 8, in iz TOZD Proizvodnja iz obrata Gorenja vas, Erika Krek, iz oddelkov v Žireh pa Elizabeta Stanič.

Irma Dolenc

Sindikalna lista 1989

Sindikalna lista predstavlja minimalne zahteve sindikata za zagotavljanje materialne in socialne varnosti delavcev. V njej so zajete zahteve sindikata za uresničevanje pravic delavcev iz dela, nadomestila osebnih dohodkov, izplačil sredstev skupne porabe in določenih stroškov v zvezi z delom.

Sindikalna lista je hkrati podlaga organom Zveze sindikatov Slovenije za pogajanja in urejanje odnosov v kolektivnih pogodbah.

Uveljavljanje sindikalne liste pomeni zahtevo sindikata, da se posamezne kategorije, opredeljene s to sindikalno listo, vselej uveljavijo.

AKTIVNOSTI ZA URESNIČEVANJE SINDIKALNE LISTE

Za uresničevanje zahtev iz Sindikalne liste predlagamo OZS (Konferencam OZS) naslednji organizacijsko-metodični pristop:

Izvršni odbor OZS naj zahteva od poslovnih kadrov in strokovnih služb analitični pregled, katere kategorije in v kakšni višini so sprejete v samoupravnih splošnih aktih.

Na podlagi pridobljenega analitičnega pregleda IO OZS naj na pobudo samoupravnim organom:

— da se kategorije iz Sindikalne liste, ki niso opredeljene in sprejete v samoupravnih aktih organizacije čimprej sprejmejo,

— da se v vseh primerih uskladijo osnove za določanje višine prejemkov in nadomestil na podlagi preteklega trimesčja,

— da se opravijo spremembe in dopolnitve dosedanjih opredelitev posameznih nadomestil in prejemkov (npr.: nadomestilo za prevoz na delo, kilometrina).

V primerih, da so v samoupravnih splošnih aktih posamezne kategorije skladne z veljavnimi družbenimi usmeritvami opredeljene in sprejete v višini

ni med minimalnimi zahtevami iz Sindikalne liste samoupravnih aktov ni potrebno spreminjati.

IO OZS naj hkrati zahteva, da se minimalne zahteve iz Sindikalne liste obvezno vključijo v finančne plane organizacij združenega dela.

Priporočamo, da OZS predlagajo samoupravnim organom sprejem ustreznih sklepov, ki opredeljujejo veljavnost višine posameznih kategorij Sindikalne liste v tromesečju za katero se objavljajo podatki v Sindikalni listi.

Tako ne bi bilo potrebno ob vsakokratni objavi višine prejemkov iz Sindikalne liste, sprejemati sklepe o njihovi veljavnosti in uporabnosti.

Naziv Kriterij
Osnova

I. PRAVICE IZ DELA IN GOSPODARJENJA

1. Najnižji osebni dohodek 700.000 din (od 1. 1. 1989)
2. Najnižji zajamčeni osebni dohodek 490.000 din (od 1. januarja 1989)
3. Pogoji dela:
 - izmensko delo 10 %
 - nočno delo 30 %
 - delo v nedeljo 50 %
 - delo na dan zveznih in republiških praznikov 50 %

- deljen delovni čas 8 % za prekinitve več kot 1 uro;
- 16 % za prekinitve, ki traja 2 ali več ur
- 4. Nadurno delo 50 %
- 5. Osebnih dohodki pripravnikov 70 %

II. NADOMESTILA OSEBNIH DOHODKOV

1. Nadomestila za letni dopust in državne praznike
2. Druga nadomestila:
 - usposabljanje in izobraževanje po programu OZD
 - delo v mladinskih brigadah
 - krvodajalske akcije
 - opravljanje samoupravnih in družbenopolitičnih nalog
 - zastoji v delovnem procesu (čakanje na delo zaradi izpada energije, pomanjkanje surovin)
 - izpad delovnih ur zaradi stavke, ko se ure ne nadomestijo
 - druge oblike odsotnosti z dela v skladu s samoupravnimi splošnimi akti

III. PREJEMKI SKUPNE PORABE

1. Regres za letni dopust (oblikovanje mase, ki se deli na delavce po kriterijih iz samoupravne akta 60 %
2. Jubilejne nagrade
 - za 10 let 50 %
 - za 20 let 75 %
 - za 30 let 100 %
3. Nagrade ob starosti ali delovni upokojitvi 3 pop. OD
4. Solidarnostne pomoči (vselej na predlog OZS) poprečni OD

- pomoč družini umrlega delavca
- pomoč delavcu v primeru elementarne nesreče
- 5. Odpravnina delavcu, ki zaradi zmanjšane obsega dela ali prenehanja poslovanja organizacije preneha delovno razmerje 6 poprečnih OD

IV. MATERIALNI STROŠKI V ZVEZI Z DELOM IN OPRAVLJANJEM DELA

1. Regres za prehrano med delom 15 %
2. Nagrade za uspešno opravljeno proizvodno delo oz. delovno prakso
 - učenci
 - 1. letnik 10 %
 - 2. letnik 12 %
 - 3. letnik 15 %
 - 4. letnik 17 %
 - študenti
 - 1. + 2. letnik 60 %
 - 3. + 4. letnik 80 %
3. Dnevnice za službena potovanja v državi
 - cela dnevnic nad 12 ur 8 %
 - polovična dnevnic od 8 do 12 ur 51 %
 - mini dnevnic nad 6 ur, če je potovanje dve uri pred pričetkom ali dve uri po preteku delovnega časa 37 %
4. Stroški nočnine
 - nočnina v hotelu de-lux 7 %
 - nočitve brez računa 3 %
5. Terenski dodatek (nastanitev, prehrana za delo na terenu) 75 %
6. Kilometrina 30 %
7. Prevoz na delo dejanski strošek
8. Ločeno življenje 70 %

po Delavski enotnosti

VAIL/BEAVER CREEK 1989 WORLD ALPINE SKI CHAMPIONSHIPS

Jugoslovanska reprezentanca na svetovnem prvenstvu v alpskem smučanju v Vailu, v državi Colorado v ZDA

Mateja Svet — San Marco
Veronika Šarec — Alpina
Katjuša Pušnik — Tecnica
Tomaž Čizman — Alpina

Grega Benedik — Alpina
Rok Petrovič — San Marco
Sašo Robič — Alpina
Robert Žan — Alpina

Dopisujte

Igor Bavčar in Janez Janša v Žireh

Mladina s Sela se je spet izkazala. Gre namreč za uresničevanje njihovega programa, po katerem organizirajo pogovore z znanimi osebnostmi slovenskega družbenega življenja.

Januarja so jih obiskali predstavniki odbora za varstvo človekovih pravic: Igor Bavčar, Janez Janša, Igor Omerza in drugi ...

Igor Bavčar je v nekaj stavkih ponovil zahteve odbora in seznanil navzoče s trenutno dejavnostjo odbora. Kot vemo, ta čas pri skupščini Slovenije deluje posebna delegatska skupina, ki raziskuje ozadje procesa.

Odbor računa, da bo skupina odkrila prave vzroke začetka procesa, ki je bil, po besedah Bavčarja, pravzaprav naperjen proti »slovenski pomladi«.

Med drugim je še povedal: »Računamo, da bo skupina dokazala protiučelnost tega postopka in s tem dosegla, da obsojencem ne bi bilo treba na prestopanje kazni.

Prizadevamo si tudi za spremembo zakonodaje s področja varstva človekovih pravic in novo slovensko ustavo.

Odbor ima sedaj že preko 100.000 privrženec in še vedno se oglašajo tisti, ki soglašajo z našim gibanjem. Pogosto se srečujemo z ljudmi širom Slovenije, povsod jih prihaja veliko, kar kaže, da naša prizadevanja podpira veliko ljudi.«

Zanimiv in svež je bil tudi razgovor, ki je sledil uvodnim besedam Igorja Bavčarja in Janeza Janše.

»Odbor še ne bo prenehal z delom, saj še niso doseženi cilji, ki smo si jih zastavili ob ustanovi-

tvi«, je povedal Igor Bavčar. »Menim, da morajo sedaj pristojni organi opraviti svojo dolžnost.

No, če pa bi vendarle prišlo do tega, da bi obsojenci morali za zapahe, se bomo trudili, da jim bodo to kolikor mogoče olajšali. Ne načrtujemo pa nikakršnih nasilnih akcij, temveč le pritisk na organe, da bi prevladala ustavnost in pravičnost. V tem našem prizadevanju nam je seveda dobrodošla široka podpora ljudi«, je zatrdil Igor Bavčar.

Prisotni so seveda načeli še mnoga vprašanja demokratizacije naše družbe, suverenosti slovenskega naroda, ekonomske krize, ki s svojimi pojavi krepko vpliva na življenje. Če ne bomo temeljito spremenili gospodarskih gibanj, se bomo znašli na robu razvite Evrope, z nerazvitim gospodarstvom in uvozom zgolj umazane tehnologije. Kaj to pomeni, si lahko mislimo. Zavzeli so se tudi za taka načela družbenega delovanja, da bodo res prišli do izraza interesi ljudi, pa čeprav je v Jugoslaviji različnost zelo velika. Prevladati bi moral kulturni dialog, saj je le to lahko jamstvo za pot iz krize.

Človekove pravice pa ne morejo biti samo cilj, temveč so pravzaprav podlaga demokratičnih odnosov v družbi.

Nejko PODOBNIK

Franc Temelj je pripravil zanimive primerjave kranjske dežele ob 300-letnici Slave Vojvodine Kranjske

Konrad Peternelj spet v Ameriki

Sredi decembra je jugoslovanski konzul Matjaž Jančar v ART MURALGALERIE v Clevelandu odprl samostojno razstavo Konrada Peternelja, ki je tokrat razstavil 17 oljnih slik večjega formata.

Že na otvoritvi je bil obisk velik; prav tako ugodne so tudi strokovne ocene, na kar kažejo tudi želje nekaterih, da bi v Ameriki še razstavljal.

Letos načrtuje Konrad Peternelj še razstavo v Bruslju, za kar je že dogovorjeno z bruseljskim mestnim svetom.

N. P.

Zmaga Primoža Kopača v Planici

Smučarski skakalci so to zimo opravili že skoraj tretjino predvidenih tekem. V glavnem vse so bile na umetno pripravljenih skakalnicah v Planici.

Od skakalcev SSK Alpina je v tem obdobju najboljši rezultat dosegel Primož Kopač, z zmago na članskem evropskem pokalu v Planici. Primož je kar uspešno nastopal tudi na osmih tekmah svetovnega pokala, kjer je bil najbolje uvrščen na 28. mestu v Harachovu na Češkoslovaškem. Zelo uspešen je bil tudi na domačih tekmah, saj je trenutno pri članih na 2. mestu, v svoji mladinski kategoriji pa z dvema zmagama prepričljivo vodi.

Robert Kopač je začel veliko slabše kot lani, saj ga je ovirala poškodba gležnja. Nastopil je na štirih tekmah svetovnega poka-

la, kjer se je dvakrat uvrstil v finale.

Na EP v La Molini in Planici pa je osvojil 8. in 12. mesto. Svojo prvo točko je v EP letos osvojil tudi Matej Oblak, s 15. mestom v La Molini.

Andraž Kopač je v kategoriji mlajših mladincev zmagal na obeh tekmah, na 70- in 90-metrski skakalnici, Gorazd Albreht pa je osvojil 6. in 11. mesto.

Pri pionirjih, ki so imeli šele po eno tekmo, velja omeniti 4. mesto Zupančiča v Kranju.

Na kratko sem strnil nekaj boljših rezultatov. Upam pa, da bom do konca sezone lahko poročal še o boljših rezultatih, predvsem z mednarodnih tekem, ki so pravo merilo vrednosti.

Niko Dolinar

Spet uspešni

Na državnem prvenstvu v skokih je bil na srednji skakalnici Primož Kopač 7., Robert Kopač pa 11. Na veliki skakalnici pa je bil Primož Kopač 5., Robert Kopač pa 10.

v premislek..

Danes kvaliteta ni več samo dober izdelek; je tudi sodobna ponudba in cena, ki kupcu ne daje občutka, da smo ga oropali.

(iz MPM)

Kolikor je pričakovati dober učinek specialista, ki vedno dela isto delo, lahko pričakujemo tudi stranske učinke, ki jih specialist ne vidi.

(iz strokovnih služb)

Moč je v ljudeh in ne v vodstvih...

Tisti, ki je bil kdaj lačen, dobro ve, da je bil zato, ker ni imel kaj jesti, ne pa zato, ker si je sam tako predstavljal.

(s posveta družboslovcev)

Zraka ne bo izboljšala država, temveč ga lahko le sami, v dogovoru z onesnaževalci.

(med ekologi)

Zanimivo: manj ko dopuščamo različnih mišljenj, več zdrah imamo!

(med malimi politikami)

Poslovna hiša vedno lepša

Žirovci pozorno spremljamo, kako napreduje gradnja nove poslovne hiše. Malo iz radovednosti, malo iz poznavalske manire. Tako ali drugače, vsi priznavamo, da raste hitro. Kako pa je sedaj znotraj?

»Smo pred operativnim planom,« je zatrdil vodja gradbišča Pionirja.

»Tu in tam bo treba še kaj narediti, kar nam pred novim letom ni uspelo zaradi vremenskih razlogov.

Trenutno polagamo podložni beton v vseh prostorih. Nimamo nobenih posebnih težav. Prišlo je sicer do nekaterih sprememb na notranji opremlitvi, stropih itd. To so zahteve investitorjev in dodatni stroški.

Skratka, do konca februarja bomo dokončali gradbena dela v objektu, do 25. maja pa zunanja dela.

Vzporedno bodo seveda tekla tudi obrtniška dela naših kooperantov, tako da bomo stavbo dokončali do 1. junija, kot je bilo predvideno.

Te dni se bomo o nekaterih podrobnostih pogovarjali še s soinvestitorji, da bodo stvari res urejene tako kot si želijo. Projekt sam je zelo dober in zato nam je v tem pogledu lažje.

Delavci Pionirja se, kot je videti, počutijo kar v redu. Kot smo izvedeli, so na krajevni skupnosti pomagali pri nastanitvi in drugih zadevah, ki jih potrebuje 35-članska gradbena ekipa.

Upamo, da bo še naprej vse teklo po načrtih.

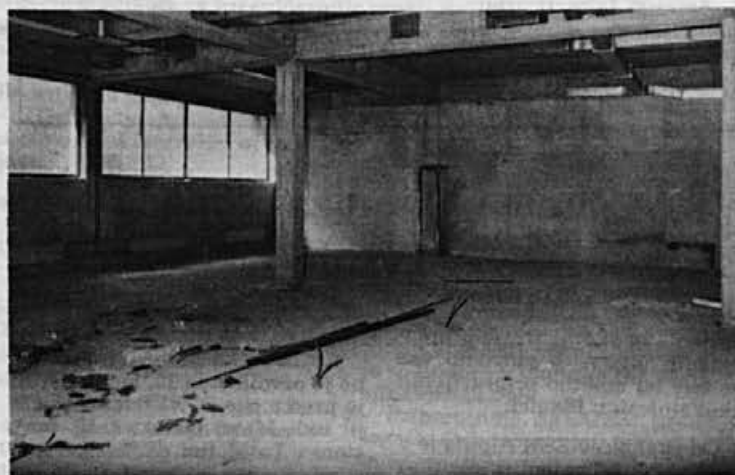
Nejko Podobnik

Deloma celo pred planom, pravi vodja gradbišča blagovnice

V začetku februarja je praznik delavcev računovodske stroke. Zlati znački zveze DRFD sta prejela Majda Jesenko (na sliki) in Vinko Reven.

Tule bo Alpinin lokal

Koliko nas je

V letu 1988 je bilo v Žireh skupaj 4760 prebivalcev, od tega moških 2314, žensk pa 2446.

Umrlo je 41 Žirovcev, rojenih pa je bilo okrog 60 otrok. Naravni prirast prebivalstva je tako 25 ljudi.

Iz statističnih podatkov prejšnjih let je razvidno, da je bil od leta 1975 do 1985 leta naravni prirast prebivalstva v Žireh 40 ljudi.

Po statistikah iz leta 1980 nas bi moralo biti leta 1988, če bi naravni pri-

rast bil 40 ljudi 4820, tako nas je pa samo 4760. Iz tega se vidi, da tudi v Žireh rast prebivalstva močno upada. O vzrokih upadajoča bi seveda tudi kazalo razmišljati. Tudi porok je namreč sedaj le deset na leto, pred leti jih je bilo več kot 30.

Anka KAVČIČ

Darovali so za mrliško vežico

Janez Starman — 60.000 din, ob smrti Frančiške Starman.

Kdo mora pripraviti sanacijske programe

Občin, v katerih je zrak čezmerno onesnažen, je v Sloveniji kar precej. V III. kategorijo onesnaženosti oziroma sodijo: Anhovo, Domžale, Dramlje, Idrija, Ilirska Bistrica, Izola, Jesenice, Kamnik, Kidričevo, Koper, Kranj, Krško, Laško, Litija, Medvode, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Prebold, Ptuj, Radeče, Rimske Toplice, Rogaška Slatina, Ruše, Sevnica, Slovenj Gradec, Šempeter pri Novi Gorici, Šentjur pri Celju, Škofja Loka, Štore, Trzin, Vrhnika, Žiri in Zalec (to so območja, kjer je zrak onesnažen nad dovoljeno, vendar pod kritično mejo). V IV. območje pa sodijo: Celje, Črna na Koroškem, Hrastnik, Ljubljana, Maribor, Mežica, Škofja Loka-Trata, Trbovlje, Zagorje in Zavodnje nad Soštanjem (to so območja, kjer je zrak onesnažen nad kritično mejo).

Izziv je tu, kdo se bo stvari lotil?

»DELO-ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE, tovarne obutve Žiri, Strojarska ul. 2, n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Proizvodnja, TOZD Prodaja in Delovno skupnost skupnih služb. — Ureja ga uredniški odbor: Tatjana Dolenc, Nada Govekar,

Tatjana Mohorič, Anuška Kavčič, Anton Pintar, Vladimir Pivk, Nejko Podobnik, glavni in odgovorni urednik. — Izhaja mesečno, naklada 2200 izvodov. Fotografije: Brigita Zemljarič. Tisk: Gorenjski tisk, Kranj